

**राष्ट्रीय रक्त पेढी धोरण व्यवस्थितरित्या
राबविणेबाबत.....**

महाराष्ट्र शासन

शासन परिपत्रक क्रमांक : रारसे(बैठक) २०११/प्र.क्र.६९/आरोग्य-५

सार्वजनिक आरोग्य विभाग,

मंत्रालय, मुंबई-३२,

दिनांक : २२ नोव्हेंबर, २०११.

:परिपत्रक :

राज्यात राष्ट्रीय रक्तपेढी धोरण व्यवस्थितरित्या राबविणे तसेच रुग्णास रक्त पुरवठ्याची जबाबदारी ही सर्वस्वी रुग्णालयाची असताना रुग्णालये हे रुग्णांच्या नातेवाईकांना रक्त आणण्यासाठी पाठवतात व ठराविक रक्तपेढीतूनच रक्त आणण्याचा आग्रह धरतात तसेच इतर रक्तपेढ्यांतील रक्त स्विकारत नाहीत, ही अतिशय गंभीर बाब असून, रुग्णालयानेच रुग्णास रक्तपुरवठा करावा. तसेच रक्त सेवा शुल्क आकारणीबाबत राज्यातील धर्मदाय संस्था संचलित व खाजगी रक्तपेढ्यांमध्ये तफावत आढळून येत आहे.

राज्यातील जनतेला रक्त पुरवठा व्यवस्थितरित्या होण्याकरिता तसेच राष्ट्रीय रक्त धोरणाची अंमलबजावणी योग्यरित्या होण्याकरिता शासन खालीलप्रमाणे सूचना देत आहे.:-

१. रक्त विक्री प्रतिबंधित करण्यात यावी.
२. रक्ताची प्रतिपूर्ती करणे बंद करावे, जेणेकरून बदली रक्तदाता पद्धत बंद करण्यात यावी. बदली रक्तदानासाठी सक्ती करण्यात येऊ नये. शस्त्रक्रियेपूर्वी सक्तीने रक्त जमा करण्यात येऊ नये.
३. रुग्णास रक्तपुरवठा करण्याची जबाबदारी ही रुग्णालयांची असेल.
४. राष्ट्रीय रक्त संक्रमण परिषदेने दि. २३.१.२००८ च्या पत्रान्वये रक्त व रक्त घटक पुरवठा यासाठीचे सेवा शुल्क दर ठरवून दिले आहेत. त्यानुसार आकारणी करावयाचे शुल्क (या पत्राची मार्गदर्शक प्रत सोबत जोडण्यात आली आहे.) खालीलप्रमाणे आहे. :-

PCV & WB	-	रु. ८५०/- युनिट
FFP	-	रु. ४००/- युनिट
Platelet	-	रु. ४००/- युनिट
Cryoprecipitate	-	रु. २००/- युनिट

५. राष्ट्रीय रक्त संक्रमण परिषदेने दिलेल्या मार्गदर्शनपर सुचनांचे पालन सर्व रक्तपेढ्यांनी करणे बंधनकारक आहे. तथापि, त्यानुसार कार्यवाही न करणाऱ्या रक्त पेढ्यांवर नियमानुसार कडक कारवाई करण्यात येईल.

६. रक्त सेवा शुल्क दरात राष्ट्रीय रक्त संक्रमण परिषदेच्या मान्यतेने सुधारणा करण्याची बाब विचाराधीन असून, त्याबाबतचे आदेश स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील. महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वि. रा. वैद्यपाठक)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
आयुक्त, अन्न व औषध प्रशासन, बांद्रा -कुर्ला कॉम्पेक्स, मुंबई.
संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई.
संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन,
संचालक, राज्य रक्त संक्रमण परिषद, मुंबई
मा.मंत्री (सार्वजनिक आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव
मा.राज्यमंत्री (सार्वजनिक आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव
अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, यांचे स्वीय सहायक.
उप औषध नियंत्रक, वेस्ट झोन, मुंबई सेंट्रल, मुंबई.
धर्मदाय आयुक्त, धर्मदाय आयुक्त बिल्डिंग, डॉ.अॅनी बेझंट रोड, तिसरा मजला,
वरळी, मुंबई.
अधिष्ठाता, वैद्यकीय महाविद्यालय (सर्व)
सहायक संचालक, राज्य रक्त संक्रमण परिषद, मुंबई.
रक्त संक्रमण अधिकारी, जिल्हा रुग्णालय रक्तपेढ्या (सर्व)
धर्मदाय संस्था संचालित, खाजगी, रेडक्रॉस रक्तपेढ्या (सर्व)
निवड नस्ती

No. S 12015. 30/ [redacted] (BS)

Government of India

Ministry of Health and Family Welfare
(National AIDS Control Organization)

9th Floor, Chanderlok Building,
36, Janpath, New Delhi - 110 001

Dated 23 January 2008

The Directors/Member Secretaries of
all State Blood Transfusion Councils.

**Subject : Guidelines for recovery of service charges for Blood and
Blood Components -reg.**

Sir/Madam,

The National Blood Transfusion Council in its 18th Governing Body Meeting held on 07 November 2007 has approved Service Charges for Blood and Blood Components. A copy of the Guidelines is enclosed.

2. As per the guidelines the service charges may be subsidised for the poor people by the State Governments in respect of the blood units issued from the blood banks in the Government sector and NACO supported blood banks. The extent of subsidy may be decided by the State and approved by the State Blood Transfusion Council.

3. No cost should be charged for issue of blood/blood components to cases of Thalassaemia and Haemophilia, who require repeated blood transfusion, a life saving measure.

4. The SBTC may adopt a mechanism for proper display and extensive dissemination of the service charges from time to time. Also please ensure that a copy of the guidelines is sent to 'Consumer Forums' in your State.

Yours sincerely,

(Dr. Mohammed Shaukat) 22/01/08

Director, National Blood Transfusion Council

Copy to :

The Project Directors of All SACs.

47

GUIDELINES FOR RECOVERY OF SERVICE CHARGES FOR BLOOD AND BLOOD COMPONENTS

Recovery of service charges for handling of blood and blood components including its mandatory testing for transfusion transmitted diseases before it is issued by blood banks operated by various sectors may be regulated as under:

1. No charges are leviable for blood as such, as it is to be collected from either voluntary donors or from replacement donors who are not to be paid for donating blood.
2. The approved processing cost of blood and blood products are as under :
 - (a) Packed Red Cells/ Whole Blood - Rs.850/- per unit
 - (b) Fresh Frozen Plasma - Rs.400/- per unit
 - (c) Platelet Concentrate - Rs.400/- per unit
 - (d) Cryoprecipitate - Rs.200/- per unit
3. If the blood banks conducts some additional tests to be done under specific conditions or with the consent of the individuals, the same will be displayed in the blood bank premise. The specific conditions to be specified for additional tests during screening e.g. Leuko depleted blood units.
4. The cost recovery in respect of blood banks located in various sectors shall be on the following lines:

5.1 **Government and Voluntary Blood Banks:**

- (a) The service charges may be subsidised by the State Governments for the blood banks in the Government sector and NACO supported blood banks. The extent of subsidy may be decided by the State and approved by the State Blood Transfusion Council.
- (b) No cost should be charged for issue of blood/blood components to cases of Thalassaemia and Haemophilia, who require repeated blood transfusion a life saving measures.
- (c) These blood banks while issuing blood to private nursing homes/hospitals may realise full processing cost as mentioned at Para 2 above.

46

2 Corporate and Commercial Blood Banks:

- a The blood banks run by corporate sector hospitals and commercial blood banks may recover cost towards service charges of blood and blood products to the maximum of the service charged mentioned at Para 2 above.
- (b) If the corporate/private hospitals do not have their own blood banks they may get blood from either government hospitals or blood banks run by voluntary sector. In such cases, the private nursing home/corporate hospitals should not charge from patients more than what they pay to obtain the blood from such blood banks. They may, however, recover charges for additional (other than mandatory) tests done, if any.

4

Details of Service Charges for Blood and Blood Components
as approved by NBTC on 07 Nov 2007

I. Approved service charges for one unit of Whole Blood

1. Blood Bags

Single bag	-	Rs.50
Double	-	Rs.120
Triple	-	Rs.150
Quadruple	-	Rs.280

Average cost for single/double/triple/quadruple bag is Rs.150

2. HBV, HCV, HIV, VDRL, Malaria antigen	-	Rs.200
3. Donor Hemoglobin	-	Rs.40
4. Blood grouping antisera	-	Rs.60
5. Cross-matching	-	Rs.70
6. Chemicals	-	Rs.30
7. Stationery	-	Rs.20
8. Average salary	-	Rs.120
9. Power	-	Rs.60
10. Equipment maintenance	-	Rs.50
11. Glassware	-	Rs.50

Cost per unit for a single bag - Rs.850/-

II. Approved service charges for Blood Components :

1. Packed Red Cells	-	Rs.850/-
2. Fresh Frozen Plasma	-	Rs.400/-
3. Platelet Concentrate	-	Rs.400/-
4. Cryoprecipitate	-	Rs.200/-